

Nærings og fiskeridepartementet
Postboks 8118
0032 OSLO

Vår ref.: 65984/2015 - 2015/13942

Deres ref.:

Dato: 20.08.2015

Høring - tildeling av løyve til utviklingsformål - akvakultur

Vedlagt følger Østfold fylkeskommunes innspill til høringen vedrørende tildeling av løyve til utviklingsformål – akvakultur.

Vi gjør oppmerksom på at dette er fylkesrådmannens forslag til vedtak. Saken behandles av Fylkesutvalget på deres møte 17 sept. Endelig vedtak oversendes så snart det foreligger.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent av
Tyra Marie Risnes
kst. seksjonssjef

Ragnhild Saakvitne
rådgiver

Saksnr.: 2015/13942
Løpnr.: 64562/2015
Klassering: U01
Saksbehandler: Ragnhild Saakvitne

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av Fylkesutvalget	Møtedato	Utvalgssaksnr.
--------------------------------	----------	----------------

Høring - tildeling av løyve til utviklingsformål - akvakultur

Vedlegg:

- Høring av forslag om å åpne for tildeling av utviklingsløyve, fra Nærings og fiskeridepartementet, datert 12.06.2015

Bakgrunn for saken:

Østfold fylkeskommune har mottatt til høring et forslag om å «åpne for tildeling av løyve til akvakultur til utviklingsformål» fra Nærings og Fiskeridepartementet. Høringen omfatter tildeling av løyve til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret. Forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) § 5 sier om krav til akvakulturtillatelse:

Ingen kan drive akvakultur uten tillatelse.

Tillatelse etter denne forskriften gis av fylkeskommunen med mindre annet fremgår av § 8 eller den enkelte bestemmelse.

Fakta

Oppdrettsnæringen på laks, ørret og regnbueørret er en stor næring som betyr svært mye for mange lokalsamfunn. Samtidig peker bl.a Hav21-rapporten på at kunnskapsstatusen innenfor næringen ikke er tilstrekkelig. Det er behov for mer forskning og utvikling for å styrke utviklingen av en fremtidig bærekraftig, omstillingsdyktig, innovativ og lønnsom oppdrettsnæring.

Dagens system for tildeling av løyver består av to klasser: Kommersielle løyver og særskilte løyver (fellesskaplige eller forskningsløyver).

Kommersielle løyver er ikke tidsbegrenset, og det betales vederlag ved tildeling. Løyvene gir adgang til å drive en kommersiell produksjon og det kan overføres til andre. Det er også anledning til å sette regionale, næringspolitiske og miljømessige kriterier for tildeling av nye løyver (konsesjoner).

Særskilte løyver (felleskaplige/forskningsløyver) er tidsavgrenset og de tildeles vederlagsfritt. Det stilles krav til særlige fellesskaplige formål og det settes vilkår til formålet. Dette betyr at det er forskningen som er hovedformålet. Dette løyvet kan også overføres.

Det er stor etterspørsel etter løyver, både til kommersielle formål og forskning. Fra den etablerte oppdrettsnæringen er det kommet forespørsler om å legge bedre til rette for utviklingsprosjekt, f.eks for å utvikle nye driftsformer og tekniske løsninger som bidrar til å redusere de miljømessige utfordringene som er knyttet til oppdrettsnæringa.

Fiskeridepartementet ser for seg to alternativer, og det er disse som drøftes i høringen.

Det ene alternativet er å utvide dagens forskningsløyve, slik at det blir større rom for å gi løyve til prosjekter som er mer utviklingsorientert enn forskningsorientert. Det andre alternativet er å opprette en tredje ordning som omfatter utviklingsprosjekt, men som ikke er så sterkt knyttet til forskning. For begge alternativene er det tenkt at gitt løyve skal kunne konverteres til kommersiell bruk på et senere tidspunkt.

Departementet spør høringsinstansene om deres synspunkt på dette. Spesielt på det som gjelder mulighet for konvertering til kommersielt løyve senere, eventuelt på hvilke vilkår og til hvilken pris. Andre forslag kan også fremsettes.

Høringsfristen er satt til 20.08, så Østfold fylkeskommune sender fylkesrådmannens innstilling innen høringsfristen, og deretter oversendes komiteens vedtak når dette foreligger i midten av september.

Fylkesrådmannens vurdering:

Pr i dag har ikke Østfold fylke noe oppdrettsanlegg for laks, ørret og regnbueørret, men det er en situasjon som raskt kan endre seg. Det foreligger konkrete planer om å etablere ett anlegg i Fredrikstad. Flere andre har også forhørt seg om muligheter, vilkår, saksbehandling, regelverk mm. Regelverket er i dag stort og omfattende, med en lang saksprosedyre. I dag finnes det kun to veier inn i næringen, kommersielt løyve eller forskningsløyve. Dette setter en del begrensninger for de som ønsker å prøve ut ny teknologi, men hvor utprøvingen ikke har så stort innslag av reell forskning. Oppdrettsnæringen lokalisert til sjø sliter med en del miljømessige utfordringer, som rømming, fiskesykdommer, død sjøbunn under merdene osv. For at næringen skal utvikle seg i mer bærekraftig retning er dette problemer som må løses. Ved å åpne for noe mer utviklingsrettede prosjekter ville en kunne imøtekomme dette behovet på en god måte.

Departementet har to tilnærminger – den ene er å utvide dagens forskningsløyve til også å omfatte utviklingsløyver. Det andre alternativet er å etablere en tredje ordning med utviklingsløyver. Østfold fylkeskommune mener at det vil være enklest å holde oversikt, kontroll, og administrere ordningen gjennom å etablere en egen ordning for utviklingsprosjekter.

Det er svært ressurskrevende å anlegge et oppdrettsanlegg, så dersom det åpnes for å tildele utviklingsløyver, bør det gis anledning til å kommersialisere disse etter endt utviklingsperiode.

Departementet spør også om det bør settes en begrensning på antall utviklingsløyver som tildeles. Østfold fylkeskommune er av den oppfatning at det ikke bør settes tak på antall, men heller settes kriterier for tildeling som ivaretar de ulike interesseområdene, f.eks økonomi og drifts- og miljømessige forutsetninger. Ved å sette tak på antall løyver kan man gå glipp av viktige utviklingsprosjekter.

Videre spør departementet om det skal være en forutsetning at utviklingsprosjektet er vellykket for å få kommersialisere et utviklingsløyve. Østfold fylkeskommunen mener at det bør settes krav til resultater, dersom et løyve skal kunne konverteres.

Med hensyn til spørsmålet om det skal betales vederlag for igangsetting av utviklingsprosjekter, kan dette gjøres gjennom en todeling. Et vederlag knyttes til utviklingsprosjektet, og et vederlag kan kobles til eventuell kommersialisering, slik at den totale summen for vederlag ved kommersialisering vil bli den samme som ved et ordinært kommersielt løyve.

I og med at høringsfristen er 20.08.2015, vil fylkesrådmannen sende departementet ett foreløpig høringssvar, og så ettersende vedtaket når dette foreligger.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Fylkesrådmannen anbefaler at det etableres en tredje ordning med utviklingsløyver. Det bør gis anledning til å kommersialisere gitte utviklingsløyver etter nærmere angitte kriterier. Fylkesrådmannen anbefaler ikke at det settes tak på antall, men at utviklingsløyvene tildeles etter tydelige kriterier og rammer. Det anbefales å sette krav om resultater for at et utviklingsløyve skal kunne konverteres.

Det bør etableres et system som sikrer likebehandling ved utstedelse av vederlag til utviklingsløyver og kommersielle løyver over tid.

Sarpsborg, 17.08.2015

Atle Haga
fylkesrådmann

Hilde Brandsrud
fylkesdirektør

